

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 74

van **JAN LAEREMANS**

datum: 14 oktober 2022

---

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Onderwijskwalificerende opleidingstrajecten met VDAB-opleidingscontract (OKOT's) - Onderwijssector

Omdat veel knelpuntberoepen niet ingevuld raken, richtte VDAB enkele jaren geleden de OKOT's op. Dat zijn voltijdse opleidingen van één tot drie jaar waarmee mensen een diploma kunnen behalen en snel aan de slag kunnen. VDAB screent de kandidaten op hun motivatie en betaalt de opleiding terwijl ze hun werkloosheidsuitkering behouden.

Een aantal van deze opleidingstrajecten leidt tot een job in de onderwijssector, bv. (verkorte) educatieve bachelors voor het lager of voor het secundair onderwijs, educatieve masters, educatieve graduaatsopleidingen, enzovoort. Op de lijst met knelpuntberoepen staan dan ook heel wat jobs in het onderwijs, zoals leerkracht secundair onderwijs (met de scherpste tekorten in de technische vakken, wiskunde, Frans en Nederlands), leerkracht buitengewoon secundair onderwijs, leerkracht lager onderwijs, maar ook schoolleider en opvoeder.

1. Hoeveel unieke personen startten in de vijf recentste jaren waarvoor er cijfers beschikbaar zijn, een opleiding binnen een OKOT die leidt tot een job in het onderwijs? Graag een overzicht met opdeling per jaar en per opleiding.
2. Hoeveel unieke personen ronden in de vijf recentste jaren waarvoor er cijfers beschikbaar zijn, het volledige opleidingstraject af van een OKOT die leidt tot een job in het onderwijs? Graag een overzicht met opdeling per jaar en per opleiding.
3. Hoeveel unieke personen stopten in de vijf recentste jaren waarvoor er cijfers beschikbaar zijn, met hun OKOT voor de onderwijssector zonder het diploma te behalen? Graag een overzicht met opdeling per jaar en per opleiding.
4. Het onderwijs kampt zoals bekend met een enorm lerarentekort; OKOT's die leiden tot een job in het onderwijs kunnen een belangrijke hefboom zijn om profielen aan te trekken die initieel nooit dachten om aan de slag te gaan in het onderwijs, maar daar wel aanleg toe hebben.
  - a) In hoeverre wordt volgens de minister thans het potentieel aan mensen binnen die doelgroep onder de werkzoekenden voldoende adequaat aangeboord door middel van de OKOT's? In hoeverre spoort VDAB potentiële kandidaten daar actief toe aan?
  - b) Is daar al een evaluatie van gebeurd met betrekking tot die specifieke problematiek? Zo niet, wordt die nog gepland?

**Vlaams
Parlement**

ANTWOORD

op vraag nr. 74 van 14 oktober 2022
van **JAN LAEREMANS**

1. Hieronder vindt u een overzicht van het aantal gestarte unieke cursisten in de verschillende lerarenopleidingen de afgelopen jaren. Voor 2022 zijn de voorlopige cijfers van het aantal opgestarte cursisten pas beschikbaar half november 2022. De afgelopen jaren is een heel sterke stijging te zien van het aantal werkzoekenden dat een lerarenopleiding volgt. VDAB heeft de afgelopen jaren sterk ingezet op het verbreden van het erkende opleidingsaanbod tot leerkracht. Zo werden bijkomende opleidingen erkend (bv. de Verkorte educatieve master), werd het opleidingsaanbod uitgebreid naar alle Vlaamse provincies* en werd het aantal vakken dat gevolgd kan worden voor leerkracht secundair onderwijs uitgebreid. Vanaf dit schooljaar is het voor werkzoekenden ook mogelijk om een LIO-traject (Leerkracht in opleiding) te volgen met ondersteuning van VDAB. Op die manier kunnen werkzoekenden de lerarenopleiding volgen en tegelijk al een vacature invullen in het onderwijs.

*Enkel de educatieve bachelor voor kleuteronderwijs wordt in Limburg niet erkend omdat in deze provincie geen tekort aan leerkrachten kleuteronderwijs wordt ervaren.

Unieke cursisten met gestarte OKOT'(s)	2018	2019	2020	2021
908001: Educatieve bachelor voor kleuteronderwijs - 1ste jaar	50	71	138	102
908002: Educatieve bachelor voor kleuteronderwijs - 2de jaar	38	47	54	94
908003: Educatieve bachelor voor kleuteronderwijs - 3de jaar	22	38	50	54
908004: Educatieve bachelor voor kleuteronderwijs - verkort traject - 1 ste jaar	14	27	35	44
908005: Educatieve bachelor voor kleuteronderwijs - verkort traject - 2de jaar	8	7	19	26
908011: Educatieve bachelor voor lager onderwijs - 1ste jaar	37	97	177	131
908012: Educatieve bachelor voor lager onderwijs - 2de jaar	26	30	64	108
908013: Educatieve bachelor voor lager onderwijs - 3de jaar	30	29	28	39
908014: Educatieve bachelor voor lager onderwijs - verkort traject -1ste jaar	36	64	137	94
908015: Specifieke lerarenopleiding (SLO)	54	32		
908016: Verkorte educ bachelor voor sec onderwijs - bijkomende vakbevoegdheid	37	41	51	23
908017: Educatieve graduaatsopleiding		27	52	73
908018: Verkorte educatieve bacheloropleiding		98	171	149

908019: Verkorte educatieve bacheloropleiding - 2e jaar		4	38	71
908020: Verkorte educatieve master			94	79
908024: Educatieve bachelor voor lager onderwijs - verkort traject - 2de jaar	4	21	54	92
908031: Educatieve bachelor voor secundair onderwijs: knelpuntvakken - 1ste jaar	69	167	176	128
908032: Educatieve bachelor voor secundair onderwijs: knelpuntvakken - 2de jaar	15	41	116	99
908033: Educatieve bachelor voor secundair onderwijs: knelpuntvakken - 3de jaar	1	23	38	90
Totaal	439	834	1472	1480

2. Hieronder vindt u een overzicht van het aantal werkzoekenden dat de afgelopen jaren een lerarendiploma behaalde via één van de OKOT-trajecten. De groep werkzoekenden waarover gerapporteerd wordt in onderstaande tabel is niet dezelfde groep als deze uit vraag 1. In deze tabel zijn enkel de finaliteitsjaren van een opleiding meegenomen. Het is ook mogelijk dat een werkzoekende in een eerder jaar de opleiding opstartte dan dat de opleiding beëindigd werd. Een opleidingstraject kan ook verlengd worden op individuele basis omwille van bv. niet-slagen voor een deel van het traject. Daardoor kan het traject in een ander jaar beëindigd worden dan oorspronkelijk gepland.

Unieke cursisten met uitgevoerde, geslaagde, OKOT'(s)	2018	2019	2020	2021	2022*
908003: Educatieve bachelor voor kleuteronderwijs - 3de jaar	41	16	35	40	19
908005: Educatieve bachelor voor kleuteronderwijs - verkort traject - 2de jaar	3	7	7	11	17
908013: Educatieve bachelor voor lager onderwijs - 3de jaar	33	26	24	23	24
908015: Specifieke lerarenopleiding (SLO)	12	61			
908016: Verkorte educ bachelor voor sec onderwijs - bijkomende vakbevoegdheid	6	22	27	30	13
908017: Educatieve graduaatsopleiding			18	25	30
908018: Verkorte educatieve bacheloropleiding			65	105	30
908019: Verkorte educatieve bacheloropleiding - 2e jaar			3	29	26
908020: Verkorte educatieve master				44	11
908024: Educatieve bachelor voor lager onderwijs - verkort traject - 2de jaar	2	4	20	31	59
908033: Educatieve bachelor voor secundair onderwijs: knelpuntvakken - 3de jaar		1	21	30	51
Totaal	97	137	220	368	280

*Voor het jaar 2022 zijn enkel cijfers opgenomen van de eerste jaarhelft. Het totale cijfer voor 2022 zal dus nog een stuk oplopen omwille van bv. laattijdige registraties en het aantal geslaagden na tweede zitting.

3. Hieronder vindt u een overzicht van het aantal werkzoekenden dat een lerarenopleiding met ondersteuning van VDAB heeft stopgezet of niet geslaagd was voor (een deel van) de opleiding.

De groep werkzoekenden waarover gerapporteerd wordt in onderstaande tabel is niet dezelfde groep als deze uit vraag 1. Het is bv. mogelijk dat een werkzoekende in een eerder jaar de opleiding opstartte dan dat de opleiding beëindigd werd.

In sommige gevallen, bv. stopzetting omwille van ziekte, wordt het opleidingstraject later opnieuw opgestart. Bij niet-geslaagde cursisten kan individueel een verlenging van het traject worden toegestaan.

Bij de overige stopzettingen wordt, in overleg met de VDAB-bemiddelaar, de werkzoekende geheroriënteerd naar een ander jobdoelwit en traject naar werk.

Unieke cursisten met stopgezette en uitgevoerde maar niet geslaagde OKOT'(s)	2018	2019	2020	2021	2022*
908001: Educatieve bachelor voor kleuteronderwijs - 1ste jaar	12	18	17	51	11
908002: Educatieve bachelor voor kleuteronderwijs - 2de jaar	8	5	4	13	12
908003: Educatieve bachelor voor kleuteronderwijs - 3de jaar	7	4	5	12	10
908004: Educatieve bachelor voor kleuteronderwijs - verkort traject - 1 ste jaar	2	8	11	13	8
908005: Educatieve bachelor voor kleuteronderwijs - verkort traject - 2de jaar	2	1		7	4
908011: Educatieve bachelor voor lager onderwijs - 1ste jaar	8	25	41	71	26
908012: Educatieve bachelor voor lager onderwijs - 2de jaar	5	9	3	29	9
908013: Educatieve bachelor voor lager onderwijs - 3de jaar	4	4	6	7	3
908014: Educatieve bachelor voor lager onderwijs - verkort traject -1ste jaar	9	22	20	50	14
908015: Specifieke lerarenopleiding (SLO)	14	20			
908016: Verkorte educ bachelor voor sec onderwijs - bijkomende vakbevoegdheid	13	13	15	15	5
908017: Educatieve graduaatsopleiding		2	9	28	10
908018: Verkorte educatieve bacheloropleiding		9	45	59	30
908019: Verkorte educatieve bacheloropleiding - 2e jaar		1	1	13	13
908020: Verkorte educatieve master			13	38	14
908024: Educatieve bachelor voor lager onderwijs - verkort traject - 2de jaar	1	1	3	21	7
908031: Educatieve bachelor voor secundair onderwijs: knelpuntvakken - 1ste jaar	15	35	67	83	33
908032: Educatieve bachelor voor secundair onderwijs: knelpuntvakken - 2de jaar			10	30	11
908033: Educatieve bachelor voor secundair onderwijs: knelpuntvakken - 3de jaar		1	1	10	4
Totaal	99	175	270	549	224

*Voor het jaar 2022 zijn enkel cijfers opgenomen van de eerste jaarhelft.

4. a) VDAB heeft de afgelopen jaren sterk ingezet op de uitbreiding van het aantal werkzoekenden in OKOT-opleidingen tot leerkracht. De cijfers in vraag 1 tonen dit ook aan. VDAB heeft het opleidingsaanbod uitgebreid met bijvoorbeeld de erkenning van de verkorte educatieve master. Daarnaast is er een uitbreiding geweest van het aantal knelpuntvakken van het secundair onderwijs dat erkend wordt. Er is de uitrol geweest van het erkende opleidingsaanbod naar alle provincies (behalve de educatieve bachelor kleuteronderwijs in Limburg). En vanaf dit schooljaar is het ook mogelijk voor werkzoekenden om een LIO-traject (Leerkracht in opleiding) te volgen met ondersteuning van VDAB. Met deze acties heeft VDAB het opleidingsaanbod van de lerarenopleidingen breed toegankelijk gemaakt voor werkzoekenden, met aandacht voor de knelpunten en de vraag op de arbeidsmarkt.

VDAB wil ook bijdragen aan de positieve beeldvorming rond het lerarenberoep om zo meer zijinstromers te motiveren voor een job in het onderwijs. VDAB is onder andere een partner in de Vlaamse campagne van "les geven is alles geven". Daarnaast zijn er ook specifieke communicatieacties om het lerarenberoep en bij uitbreiding de lerarenopleidingen te promoten bij werkzoekenden.

VDAB heeft ook een digitaal infopakket rond de onderwijsberoepen ontwikkeld voor werkzoekenden. Door dit pakket door te nemen kunnen geïnteresseerden zelf al eens reflecteren of een job in het onderwijs iets voor hen is.

In Oost-Vlaanderen is vorig jaar het proefproject INTRO (Inlooptraject Onderwijs) opgestart waarbij werkzoekende leerkrachten die een lange tijd niet of nog nooit in het onderwijs hebben gewerkt, de kans kregen om aan de hand van een korte opleiding opnieuw de stap te maken naar het onderwijs van vandaag. Dit opleidingstraject bestaat uit zowel didactische masterclasses, heel wat werkplekuren en individuele coaching en begeleiding. Er wordt verder verkend met de hogescholen of dit proefproject verduurzaamd kan worden in de lerarenopleidingen.

Tot slot wil ik benadrukken dat er in elke provincie VDAB-bemiddelaars zijn die exclusief ingezet worden voor onderwijs. Zij beschikken over kennis van de sector en hebben de nodige expertise om kerncompetenties voor een leerkracht te herkennen en in te schatten bij werkzoekenden. De rol van deze bemiddelaars is dan ook cruciaal voor het verder versterken van de zijinstroom in onderwijs via de OKOT-opleidingen.

- b) Er is een permanente evaluatiecyclus waarin jaarlijks de ondernomen acties geëvalueerd en bijgestuurd worden en waarbij nieuwe acties en ambities vormgegeven worden. Een van de focuspunten hierbij is het versterken van de zijinstroom in het onderwijs door middel van het faciliteren van lerarenopleidingen (OKOT) voor werkzoekenden.